

בפני: ראש ההרכב – ניצב משנה אברהם פרנקל

השופטת – ניצב משנה יוליה ימיני

השופט – סגן ניצב קלוד גוגנהיים

המפקח הכללי

באמצעות מחלקת משמעת

נגד

הנאשם: רס"ר זיד ברקאת

גזר – דין

א. ביום 20.2.2022 הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן ונשמעו הטיעונים לעונש. בו ביום גזרנו את עונשו. הצדדים הסכימו כי נימוקי גזר הדין יינתנו בנפרד. להלן הנימוקים:

ב. כתב האישום המתוקן:

1. במועד הרלוונטי לכתב האישום שרת הנאשם, יליד 20.12.1982, נשוי עם שני ילדים, כסייר בתחנת המשטרה שבה שירת.

במועד הרלוונטי לכתב האישום, שרתה עימו שוטרת ילידת 01/2001 בשירות חובה, בסיוור בתחנה (להלן – "השוטרת").

במועדים בהם היו הנאשם והמתלוננת במשמרות סיור משותפות בניידת המשטרתית, שימש הנאשם כאחראי הניידת, ולכן היו בינו לבינן יחסי כפיפות.

במהלך המשמרות שוחחו הנאשם והשוטרת על דברים אישיים והיא סיפרה לנאשם שהוטרדה בעבר על ידי גברים אחרים.

2. בתאריך 11.1.21, בסביבות השעה 23:00, בתום משמרת עבודה שבה לא עבדו השניים יחד בניידת, הסיעה השוטרת את הנאשם לדירתו בירושלים, שבה נהג הנאשם להתגורר במהלך שבוע העבודה ביחד עם שותף.

כשהגיעו לדירה, הציע הנאשם לשוטרת לעלות לביתו לאכול פיצה, ואמר שרק יוודא שהשותף שלו לא נמצא בדירה.

3. השוטרת עלתה עם הנאשם לדירתו, הם ישבו בספה, אכלו פיצה וראו סרט. הנאשם שם ידו על כתפה וזרועה של השוטרת, שאל אותה אם היא רוצה להוריד מעיל והיא השיבה שאיננה רוצה. הנאשם שאל את השוטרת אם היא רוצה "להתמזמז" והיא השיבה שאיננה רוצה. הנאשם המשיך להניח את ידו על כתפה של השוטרת ושיחק בשערה באמצעות ידו השנייה. בהמשך סובב הנאשם את השוטרת כך שגבה נשען בחלקו על תזוהו של הנאשם ובחלקו על כתפו של הנאשם. השוטרת אמרה לנאשם שהוא נשוי. הנאשם אמר לשוטרת שהוא דלוק

עליה. בשלב מסוים, הנאשם והשוטרת כיבו את הסרט ושמעו מוזיקה, ישבו על הספה כשהיא נשענת בגבה על חזהו, והנאשם נישק אותה בראשה ולאחר מכן נישק אותה בלחיה.
4. הנאשם הציע לשוטרת להישאר לישון אצלו ושילכו בבוקר לעבודה אך השוטרת לא רצתה.

5. בסמוך לחצות נסעה השוטרת לביתה.

6. מספר ימים לאחר האירוע המתואר לעיל, התקיימה בין הנאשם לשוטרת התכתבות באמצעות תוכנת הווטסאפ, כדלקמן:

הנאשם: "הי... (במקור מופיע שמה הפרטי של השוטרת) מה קורה. תגידי את ברוגז איתי. שמתי לב שאת מתחמקת ממני. אם זה רצונך אני מכבד. אבל אם נפגעת ממני שאני אדע לפחות... אשמח לתשובה כנה".

השוטרת: "אני אתן לך הסבר למרות שאני לא חייבת, מה שקרה בבית שלך לא היה לעניין בכלל בשום צורה שהיא ומשם כבר עשיתי את השיקולים שלי".

הנאשם: "את צודקת ב- 100% אני גם הרגשתי כך אחרי... אני מתנצל שנפגעת ואיך שזה היה"

השוטרת: "זה שאתה מתנצל זה כבר לא משנה לי כלום, הייתה בשבילי כמו אח גדול, בנאדם שסמכתי עליו שהייתי מדברת איתו על הכל ועוד יותר עצוב שאתה יודע מה קרה לי פה בירושלים עם מישהו ואיך הרגתי אחרי ופשוט עשית לי את אותו דבר מבלי בכלל לחשוב פעמיים. אני באתי למשטרת ישראל כדי להיות שוטרת לא כדי לעבור דברים כאלה מהאנשים שהיו קרובים לי שבאמת היה לי אכפת מהם למרות שאני מכירה אותך רק חודש וקצת, אני מעדיפה שננתק כל מגה בעבודה או בכלל" (השגיאות במקור).

7. במעשיו המתוארים בסעיפים 3-4 לעיל, התנהג הנאשם באופן שאינו הולם שוטר או שיש בו כדי לפגוע בתדמית המשטרה.

ג. הערה: כיוון שהנאשם לא היה מיוצג בית הדין פנה לתביעה בנוגע לנטען בכתב האישום כי הנאשם היה אחראי משמרת וכי התקיימו בין המעורבים יחסי מרות. לאחר בדיקה מהירה של גורמי התביעה, כתב האישום שונה ונכתב כי הנאשם היה אחראי ניידת ולא אחראי משמרת. כמו כן נמחקו המילים יחסי מרות ובמקומם נכתב יחסי כפיפות. כמו כן הבהירה התביעה כי כוונתה היא רק למשמרות בהם הנאשם עבד עם השוטרת. למען הסר ספק, האירוע נשוא כתב האישום התרחש בסיום משמרת בה הנאשם והשוטרת לא עבדו יחד. על רקע החוסר בייצוג הנאשם, אנו מעריכים את התביעה על גמישותה ומהירות תגובתה לפנייתנו.

7. עדות אופי:

מטעם הנאשם העיד רפ"ק ר.א. מפקדו הבכיר הנוכחי והמכיר אותו כבר 10 חודשים.

מדובר בנאשם מאוד שקט, פועל בצנעה, מכבד את חבריו ומאוד מוערך על ידם, כמו גם על ידי ראש יחידת הסיוור אליה הוא משתייך. לחובת הנאשם אין כל עבירת משמעת שהיא. מפקדו הדגיש את מצבו הכלכלי הלא פשוט עד כדי אי יציאתו לפעילות חברתית משמעותית של היחידה בעקבות מצוקתו.

מפקדו סיכם ואמר כי מדובר בנאשם טוב לב שתמיד נכון לעזור ולסייע לכל נזקק.

ה. טיעונים לעונש מטעם התביעה:

הנאשם יליד 1982, נשוי ואב לשני ילדים.

השוטרת היתה שוטרת חובה, ילידת 2001 והנאשם והשוטרת היו מצוותים לעיתים למשמרות משותפות בניידת. כאמור לעיל, האירוע המתואר בכתב האישום התרחש בתום משמרת בה הם לא עבדו יחד, אך בכל זאת העבודה המשותפת נמצאת ברקע הדברים.

ניתן לראות כי לאורך כל האירוע הנאשם הוא זה המוביל את העניינים. הוא היוזם – הן בהצעתו לעלות לדירה, הן בשימת יד על כתפה וזרועה של השוטרת, בשאלתו אם רוצה להוריד המעיל, עבור בשאלה אם רוצה להתמזמז, בהנחת יד על כתפה ובכל שאר המעשים והאמירות המיוחסות לו בסעיף 3 לכתב האישום.

לטענת התביעה, ניתן להבחין כי לאורך כל הדרך השוטרת מביעה את חוסר נוחותה מההתרחשויות. היא סירבה להוריד המעיל. גם סירבה להתמזמז. בהמשך אף מזכירה לנאשם שהוא נשוי וכן סירבה להצעתו להישאר וללון בידרה.

הנאשם היה מודע לעובדה שהשוטרת חוותה בעברה הטרדה ובכל זאת לא נמנע מלפעול כפי שפעל.

השוטרת תיארה את תחושותיה. היא ראתה בנאשם "אח גדול", בן אדם שניתן לסמוך עליו. היא שיתפה אותו בחייה האישיים, לרבות אירוע ההטרדה אותו עברה. כפי שניתן ללמוד מההתכתבויות בניהם, היא חוותה פגיעה קשה בעקבות האירוע והמעילה של הנאשם באמונה.

מאותן התכתבויות ניתן גם ללמוד שהנאשם עצמו הבין את הפסול במעשיו.

הפגיעה אינה רק בשוטרת, אלא פגיעה חמורה יותר בתדמית המשטרה, באמון הציבור במשטרה ובאמון של כל אותם הורים ומשפחות השולחים את בנותיהן לשרת שירות חובה במשטרה ובציפייה שהמשטרה תספק להן סביבת עבודה ראויה, מכבדת והוגנת.

הנאשם משרת משנת 2018 ואין לחובתו עבר משמעותי או פלילי.

הוגשו הערכות תקופתיות אחרונות.

מכל האמור התביעה עתרה לעונשים של נזיפה חמורה, הורדה בדרגה בפועל למשך 4 חודשים, הורדה בדרגה על תנאי לשיקול דעת בית הדין וכן קנס כספי בסך 1,000 ₪.

ו. טיעוני הנאשם לעונש:

כזכור, הנאשם לא היה מיוצג.

הנאשם טען כי הודה מייד ובכך בעצם חסך מזמנו של בית הדין.

מדובר במתלוננות שכלל לא התלוננה נגד הנאשם.

כל מה שקרה בדירתו היה ללא שימוש בכוח. הוא לא הכריח את השוטרת לעשות דבר. אכן מודה בדיבורים ובמעשים אך ללא הפעלת כוח.

לטענת הנאשם, העונש המבוקש על ידי התביעה מוגזם וקשה. אישתו לא עבדה מתחילת הקורונה ורק בנובמבר האחרון חזרה למעגל העבודה. יש לו 2 ילדים. משלם משכנתא. אחד מילדיו עם נכות המחייבת טיפולים רפואיים תכופים והוצאות רבות – כולל יועצת, קלינאית תקשורת, מורה פרטית, וזאת בלי קשר לטיפול לייזר אחת לשלושה חודשים אותו הוא עובר בבית חולים במרכז הארץ.

ז. דיון והכרעה:

בפנינו עוד מקרה של חוסר יכולת להבחין בין גבולות המותר והאסור בתחום של "בינו לבינה", כשל ערכי-התנהגותי חמור מבחינת איפוק וכבישת הדחף המיני שבא על חשבון נפשה הפגועה של אישה צעירה שנמצאת בעמדת נחיתות. שוטר המנצל פערים בינו לבין שוטרת חובה הצעירה ממנו ב-19 שנה ועושה בה שימוש ככלי לשם סיפוק מאווייו האישיים. נסייג ונאמר כי לא מדובר במקרה של ניצול יחסי מרות, או לחלופין בשימוש בכוח פיזי. הנאשם שילב מעשים כדוגמת שימת יד על כתפה, "שיחק" בשערה, סובב אותה כך שגבה נשען בחלקו על חזהו ובחלקו על כתפו, נישק אותה בראש ולאחר מכן בלחייה, יחד עם שאלות בעלות גוון מיני – את רוצה להוריד מעלי? את רוצה להתמזמז? ואמירה ולפיה הוא "דלוק עליה".

צירוף כלל האמור לעיל, המעשים, השאלות והאמירה – שכולם מכווני מטרה מינית, מדבר בעד עצמו. לא זו בלבד, אלא למרות שהשוטרת מראה לנאשם כי אינה "זורמת" עם הלך מחשבתו, סירבה להורדת המעיל. אמרה במפורש כי אינה רוצה להתמזמז, הנאשם לא הבין (במקרה הטוב) או לא רצה להבין/התעלם (במקרה הפחות טוב). הוא המשיך לנסות ולספק את רצונו, בלי להתחשב ברצונה של השוטרת ומבלי להתייחס אליה כאדם בעל יכולת בחירה אלא כחפץ. בכך פגע בה.

חומרה יתרה יש לראות בעובדה שמדובר בשוטרת שעברה בעבר הטרדה, שסיפרה על כך לנאשם. על רקע זה ובמקום להיזהר שבעתיים מלחצות את הגבול הפסול של פיתוח קשר בעל גוון מיני, הוא חצה אותו בגסות תוך רמיסת כבודה של השוטרת ותוך אי-כיבוד מרחב הפרטיות הרגיש כפליים במקרה שלה, בעשותו את המתואר בכתב האישום.

הנאשם ניצל לרעה ולצרכי סיפוקו האישי את האמון שנתנה בו השוטרת ואת הפער בינו לבינה. אכן, המילים יחסי מרות נמחקו מכתב האישום ובמאמר מוסגר – טוב שהתביעה מחקה אותם. כפי שכבר נקבע בתיק ביד"מ 43/20 המונח "יחסי מרות" בהקשר המיני, מקורו בחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998. במקרה זה הנאשם אינו מואשם בעבירת הטרדה מינית, אלא בעבירת התנהגות שאינה הולמת. לעיתים שאלת יחסי המרות יכולה להיות רלוונטית גם בעבירת התנהגות שאינה הולמת שעניינה מעשים מיניים. לא זה המקרה כאן. השוטרת הביעה את רצונה המפורש והתנגדה לכיוון ולאופי המיני אליו חתר הנאשם. בנסיבות אלו אין צורך במונח יחסי מרות. מאידך ברור שהנאשם השתמש במעמדו, בניסיון חייו, בהיותו הבכיר בגיל ובחיים

המקצועיים המשותפים שלו ושל השוטרת ובעיקר בגילויי הכנות והאמון של השוטרת כלפיו, לשם קידום רצונו.

חיזוק נוסף לאמור לעיל ניתן ללמוד מההתכתבות ששולבה בכתב האישום ממנה עולה כי השוטרת טענה בזמן אמת שהתייחסה לנאשם כאל אח גדול, שסמכה עליו, שסיפרה לו הכל ואף גילתה את צפונות ליבה בפניה באותו ענין ממש – הטרדה מינית קודמת אותה עברה. היא המשיכה וכתבה "אני באתי למשטרת ישראל כדי להיות שוטרת ולא כדי לעבור דברים כאלה מהאנשים שהיו קרובים לי שבאמת היה לי אכפת מהם.."

לקולא נציין את עברו המשמעותי הנקי של הנאשם, את דברי השבח שאמר עליו מפקדו, את חרטתו בפנינו, העובדה שהודה מייד וחסך את הצורך בעדות השוטרת ובכך מנע ממנה טראומה אפשרית נוספת. כמו כן לקחנו בחשבון לצורך המתקת דינו את מצבו האישי שלא נכביר עליו מילים מפאת צנעת הפרט.

על רקע הדברים האלה, איננו יכולים להתעלם מהתמונה הארגונית הרחבה שנגלתה בפנינו בזמן האחרון בהקשר לגידול שחל במספר כתבי האישום שהוגשו לבית דין זה בשנת 2021 ושעניינם התנהגות שאינה הולמת בפריזמה של מעשים או אמירות מיניים. יש לטפל במגמה זו בכל האמצעים העומדים לרשות המשטרה ובראש ובראשונה חינוך ומודעות מפקדים. בצד זה, חלקו של בית הדין בהקשר לכך הינו קביעת רף הרתעה הולם שיבוא לידי ביטוי בהשתת עונש ראוי ומותאם לנסיבות המקרה הנדון.

ה. סוף דבר:

מכל האמור, החלטנו לאמץ את רוב עתירת התביעה לעונש והחלטנו להשית על הנאשם את העונשים הבאים:

- נזיפה חמורה.
- הורדה בדרגה של 12 חודשים מתוכם 3 חודשים בפועל ו-9 חודשים על תנאי כאשר התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של התנהגות שאינה הולמת שיש בה יסוד של קיום קשר בעל אופי מיני פסול במהלך השירות או עבירה של הטרדה מינית וזאת תוך שנה מהיום ויורשע בגינה במהלך התקופה או לאחריה.

ניתן והודע היום, כ"ו באדר א' תשפ"ב, 27 בפברואר 2022, בהעדר הצדדים.

מזכירות בית הדין תעביר את נימוקי גזר הדין לצדדים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

שופטת _____ ראש ההרכב _____ שופט _____
נצ"ם יוליה ימיני נצ"ם אברהם פרנקל סניף קלוד גוגנהיים